

Lena Bjugger

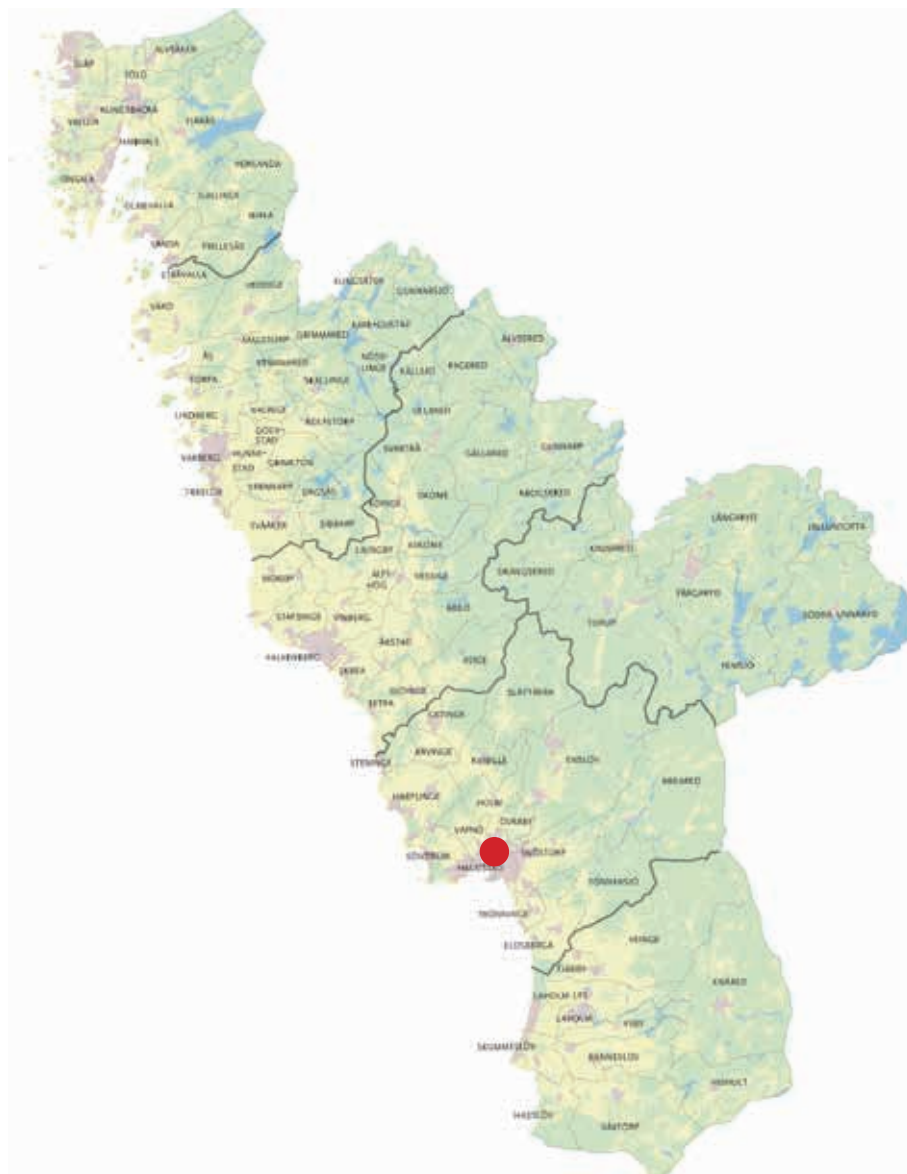
Medeltid på Örjans vall

ARKEOLOGISK FÖRUNDERÖKNING OCH ANTIKVARISK KONTROLL 2014

Halland, Halmstad, Halmstad 9:5 (Örjans vall), RAÄ 46:1

KULTURMILJÖ
HALLAND

Hallands Länsmuseer, Kulturmiljö Halland

Uppdragsverksamheten, Halmstad 2016.

Arkeologisk förundersökning och antivarisk kontroll 2014

Omslagsfoto: Översikt, schakt 251 med södra nedgrävningskanten till diket 541 i förgrunden. Mats Nilsson dokumenterar lagren i schaktets östra del. Mot sydost. Foto: Lena Bjuggner (fotonr 2016-3-12)

Layout: A. Andersson.

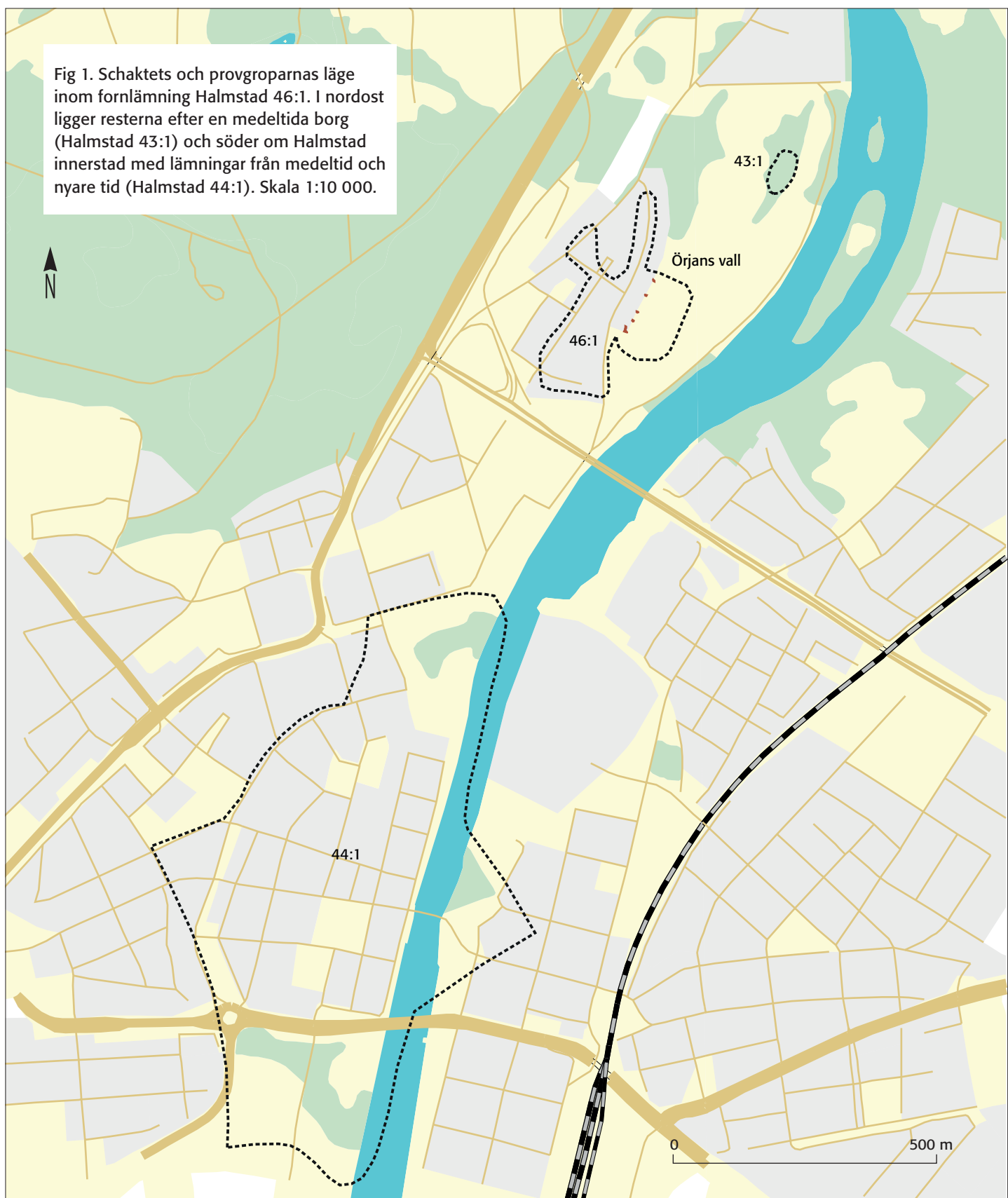
Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet.

Ärende nr ms2006/02316.

Innehåll

Sammanfattning	5
Bakgrund	5
Topografi och fornlämningsmiljö	5
Syfte	9
Metod och dokumentation	9
Resultat	12
Förundersökningen	12
Den antikvariska kontrollen	16
Fynd	16
Tolkningsförslag	17
Referenser	17
Tekniska och administrativa uppgifter	18
 BILAGOR	 19
Bilaga 1 Anläggning- och lagertabell schakt 251	
Bilaga 2 Fyndtabell	
Bilaga 3 Ritningsförteckning och ritningar	

Sammanfattning

Vid en förundersökning och antikvarisk kontroll i östra delen av idrottsanläggningen Örjans vall påträffades medeltida, eventuellt förhistoriska gropar och medeltida fyndförande kulturlager, som i de övre delarna fungerat som odlingar även in i nyare tid. Ett minst sju meter brett avgränsande dike, möjligen mellan det medeltida S:t Jörgens hospital och området norr om, fylldes igen redan under medeltiden, sannolikt under senare delen av 1300-talet.

Bakgrund

I samband med ledningsdragning till en ny kiosk och toalett gjordes en arkeologisk förundersökning inom fotbollsanläggningen Örjans vall i slutet av oktober 2014 (fig 1). Här grävdes ett mindre L-format schakt. En planerad utbyggnad av västra läktaren och anläggande av en plint samt förstärkningsarbeten vid befintliga plintar föranledde en antikvarisk kontroll i början av december 2014. Halmstad kommun, Stadskontoret, var beställare och arbetet utfördes av personal från Kulturmiljö Halland. Maskin tillhandhålls av kommunen genom entreprenören Tage och Söner. Arbeta utfördes under relativt mildt höstväder med lite regn.

Topografi och fornlämningsmiljö

Området ligger som ovan nämnts inom Örjans vall, som fungerat som idrottsanläggning sedan 1922. De aktuella grävningsytorna var asfalterade och låg söder respektive väster om den västra läktaren. Markytan är här relativt plan men sluttar svagt mot sydost (fig 2).

Sydsydväst om det nu aktuella området har lämningar efter det medeltida S:t Jörgens hospital påträffats i form av murar (fig 3). 1964 grävdes ett antal skelett fram inom fastigheten Idrottsmannen 14, väster om Örjans vall, men dock utan närmare dokumentation.

En undersökning gjordes bland annat i Wallbergsgatan 1983 i samband med fjärrvärmearbeten (Bjuggner 2003, manus Bjuggner). I söder fanns en igenfylld möjligen grävd svacka och fyllningen innehöll en medeltida stengodskärva (fig 4). I schaktet påträffades både förhistoriska och medeltida nedgrävningar (gropar, hårdar, stolphål, pinnhål, hyddbottnar, rännor), samt ett kulturpåverkat lager. Anläggningarna och lagret innehöll både medeltida och förhistoriska fynd, som

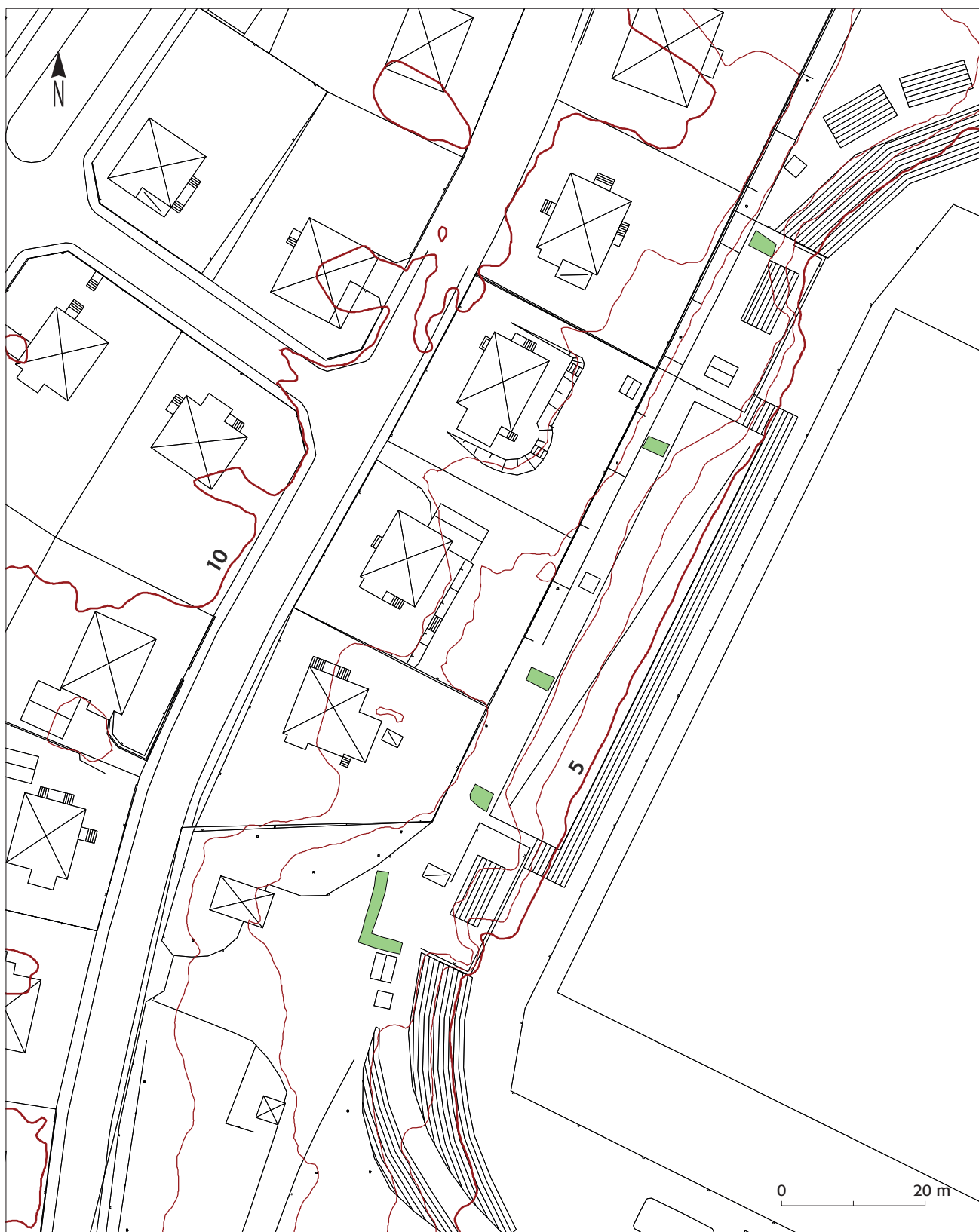

Fig 2. Grävningstorna fanns inom ett område där markytan låg på mellan 7 och 8 meter över havet. Skala 1:800.

Fig 3. Grunden till S:t Jörgens hus och hospital i det nuvarande kvarteret Idrottsmannen 14. Foto från 1890-talet. I bakgrunden syns Nissan. Foto: Hallands konstmuseum.

äldst från yngre stenålder. En härd daterades till yngre bronsålder – äldre järnålder. Det medeltida lämningarna har tolkats som spåren efter en omlastningsplats och möjligen även en marknadsplats under högmedeltid med kopplingar till borgen och Halmstad-Övraby.

Norr om den norra läktaren gjordes 1999 en arkeologisk utredning på grund av en planerad utvidgning av en fotbollsplan. Här påträffades fyndförande lager med 1100-1200-talskeramik men inga anläggningar. Alla dessa lämningar ingår i Halmstad RAÄ 46:1 (Fors & Oreheim 1999).

Nordöst om fotbollsplanerna, i nära anslutning till Nissan, ligger resterna efter en medeltida borg vars rester kan skönjas som en träd- och gräsbeväxt kulle (Halmstad RAÄ 43:1, fig 2).

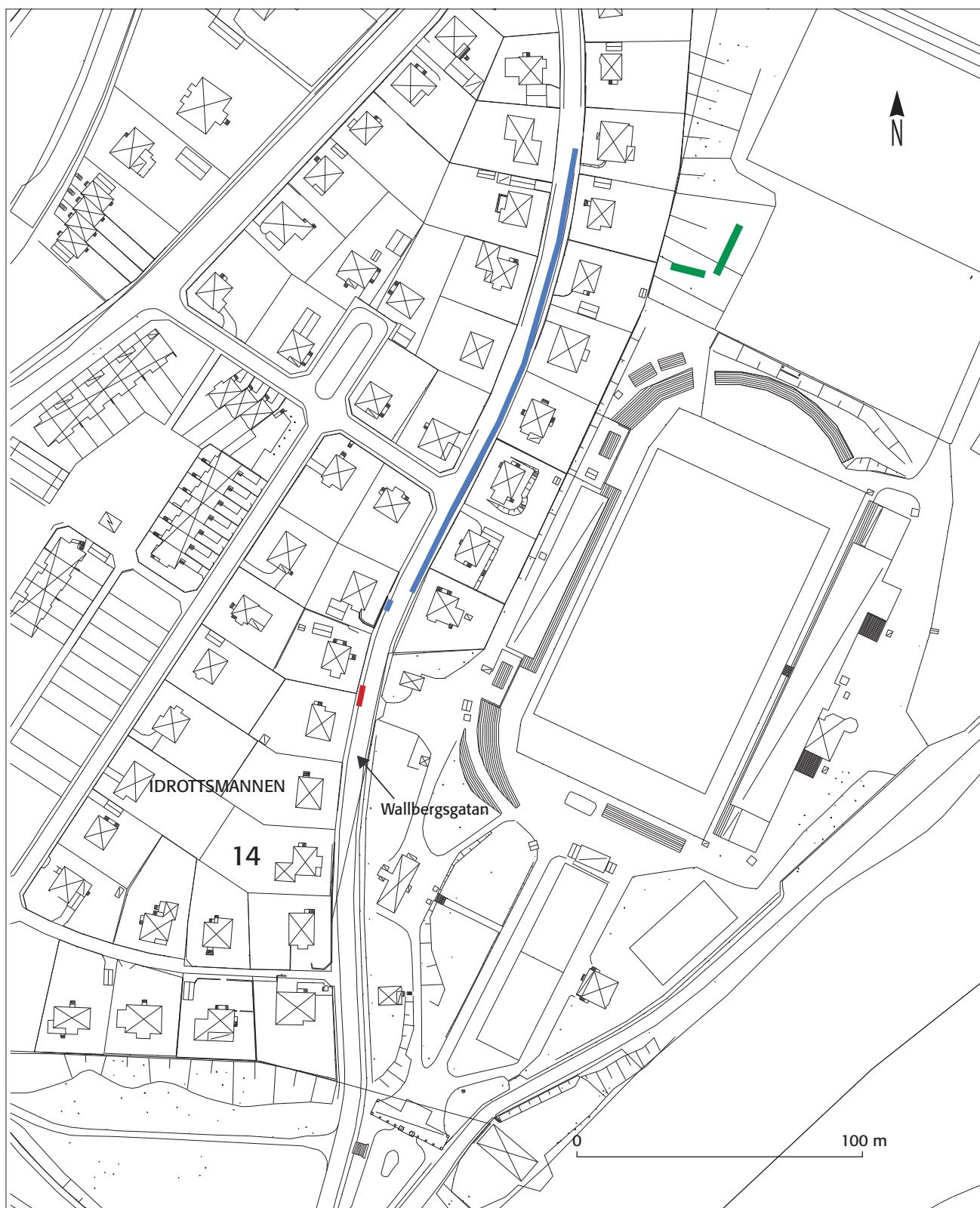

Fig 4. Läget för anläggningar och kulturlager (blå linjer) i Wallbergsgatan 1983 samt de fyndförande lagren som påträffades i schakten, som grävdes 1999 (gröna linjer). Skala 1:2 000.

Syfte

Syftet med förundersökningen och den antikvariska kontrollen var att fastställa om det fanns kulturlager och förhistoriska och/eller medeltida lämningar bevarade inom denna del av idrottsanläggningen Örjans vall och om en eventuell fortsättning på den svacka som observerades 1983 i Wallbergsgatan kunde spåras. Dessutom syftade förundersökningen till att klargöra den ursprungliga topografin.

Metod och dokumentation

Bärlagret i ett L-format nordsydligt schakt med en anslutande del mot öster (251) grävdes bort med grävmaskin (fig 5). Schaktets totala längd var 15,3 meter och dess bredd varierade mellan 1,5 och 1,75 meter. Två kvadratmeterstora rutor (G319,

Fig 5. De fem schakten med schaktnummer. Skala 1:800.

Fig 6. Grävda rutor (grått) och dokumenterade sektioner (rött) i schakt 251. Skala 1:100.

G560) och en tredje ruta (G272) som var 1,57 kvm stor handgrävdes (fig 6). För att slutföra arbetet inom ramen för förundersökningen så att schaktet blev tillgängligt för exploitören gav länsstyrelsen tillstånd till att ta upp hela sträckan med hjälp av maskin och att samla in ett representativt fyndmaterial från de fyndförande lagren. Detta gjordes som en utvidgning av förundersökningen. Schaktet grävdes som mest till ett djup av 1,8 meter och vidgades, för att undvika rasrisk, till drygt 2 meters bredd i den norra delen. Anläggningar och kulturlager handgrävdes i det östvästliga schaktet. I den nordsydliga delen handgrävdes kulturlagren inom de sydligaste fem metrarna, medan resten av lagren mot norr maskingrävdes.

Inför en planerad utbyggnad av västra läktaren och anläggande av en plint gjordes en antikvarisk kontroll. Tillkommande förstärkningsarbeten utmed läkta-

ren innebar att ytterligare tre mindre schakt, placerade utmed den västra sidan av läktaren grävdes upp med maskin.

Schakt, lager och anläggningar förutom gropan i schakt 715 har mätts in med GPS. Den senare fick ritas in för hand och i efterhand digitaliseras på grund av träd och läktare störde inmätningen. Mätningarna har sedan förts in i dokumentationsverktyget Intrasis 2.2. Sammanlagt fem sektioner dokumenterades, varav fyra i schakt 251 och tre i groparna som gjordes norr om, inför förstärkningen av plintarna (fig 6 och 7). Fynden registrerades efter fältarbetets slut. Fyndnummer 2-18 och 42 är inmätta individuellt medan övriga fynd, som påträffades i grävningarna 319 och 560, togs tillvara lagervis utan inmätning.

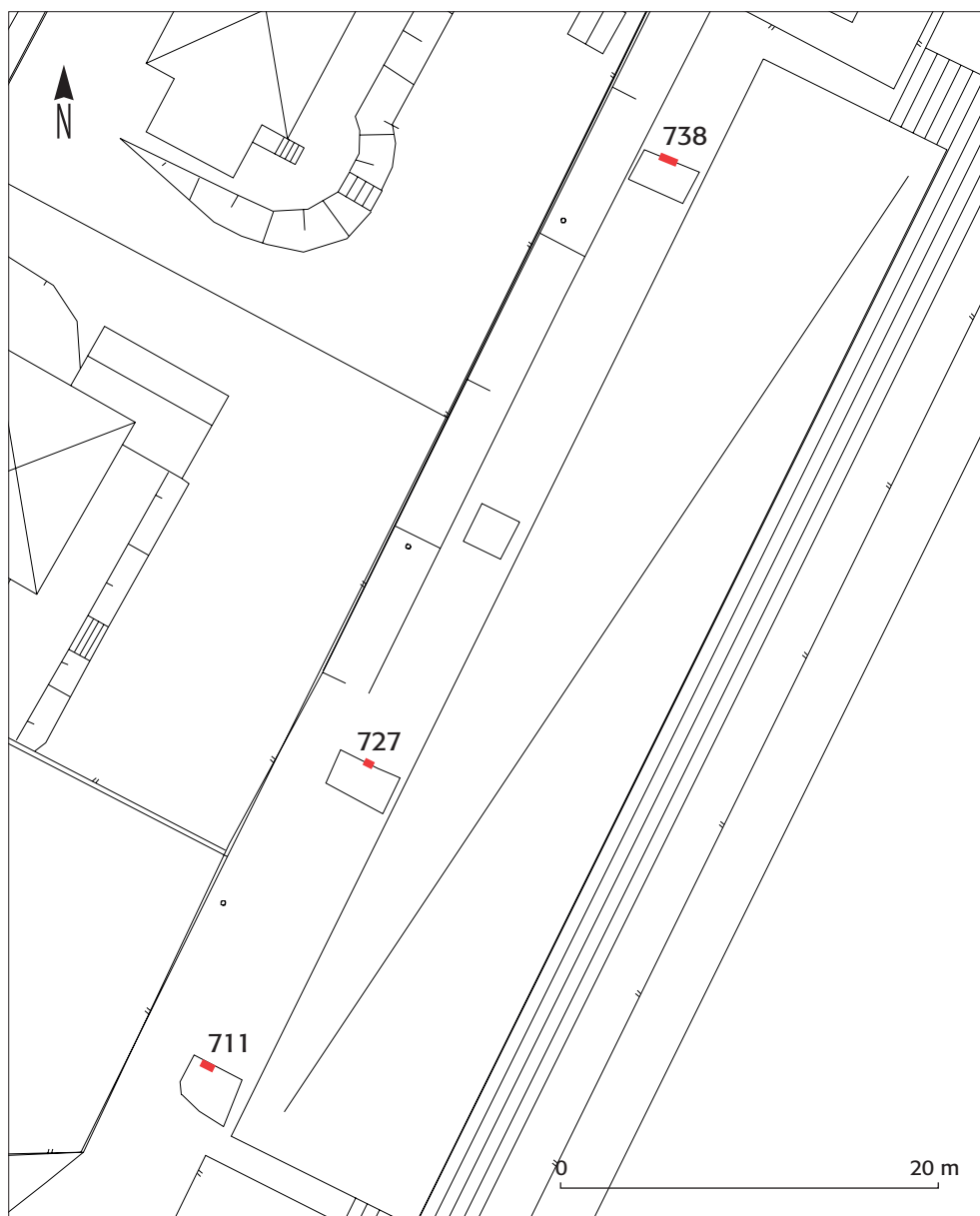

Fig 7. Sektionerna i schakten (från söder) 700, 715 och 733. Skala 1:400.

Resultat

Förundersökningen

Den ursprungliga botten (435, fig 8) i det L-formade schaktet 251 bestod av gul - mörkgul sand som var kraftigt påverkad av djurgångar, varav en som innehöll en medeltida keramikskärva (protostengods). Lagrets nivå var högst i sydväst, invid den södra sidan och låg på +7,07 m ö.h. och hade ett fall på knappt 0,3 meter mot öster.

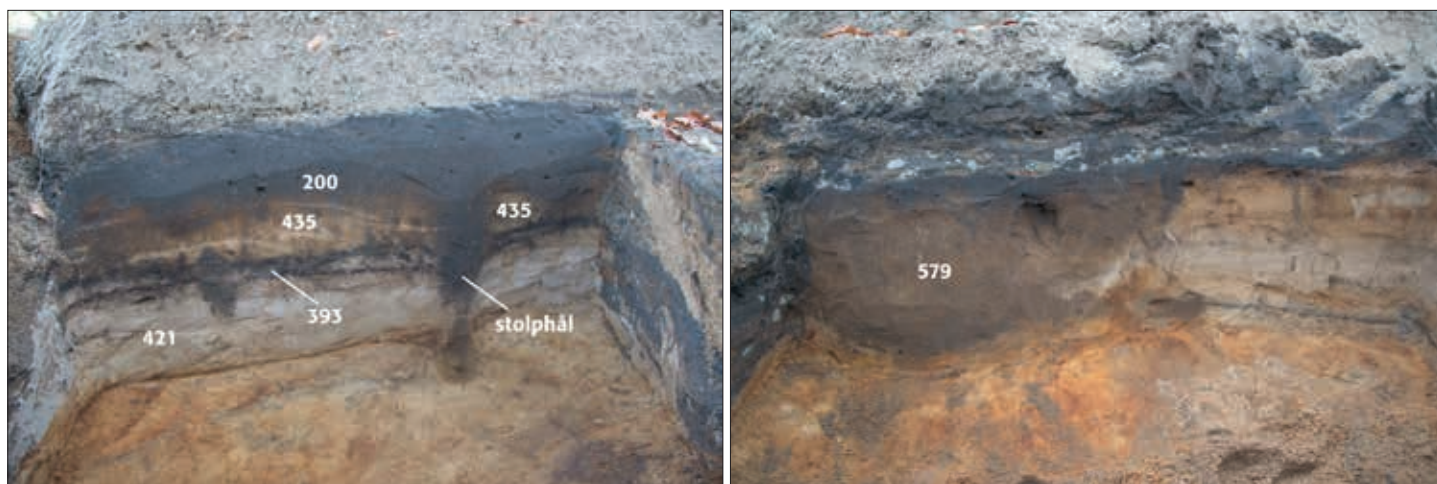

Fig 8. Sektion 634 mot söder (tv) och sektion 598 med gropan 579 (th). Foto: Mats Nilsson (fotonr 2016-3-9 och 2016-3-16).

I den östra schaktkanten var lagren brutna av en nedgrävning för ett skyddsrum och två kabelschakt (270 och 491) påträffade i det östvästliga schaktet. Här frilades, i östra delen, två geologiskt bildade lager under 435, dels en äldre 5 cm tjock markyta (393) och dels ett underlagrande, äldre ljusgult sandlager (421, fig 8 och ritningsbilaga 3). Markytan kunde observeras som en svag tunn linje längre västerut i den södra sektionen (598).

I alven var två gropar, 579 och 412, nedgrävda (fig 9). 579 fortsatte in i den södra sektionen och var avgrävd i väster av kabelschaktet 491. Gropan var 0,5 meter djup, fylld med brun svagt humös sand med en del träkol och fyndtom. I grävenheten 272 påträffades den andra gropan 412, som 0,15 meter djup, fylld med brun humös sand och även den fyndtom. Ovanpå, i den norra delen av grävenheten, fanns ett lager (343) bestående av brun svagt humös sand med sot och träkol och fynd av en nit, och spik. Centralt i grävenheten låg ett motsvarande lager som bedömdes vara samma lager och som innehöll fynd, företrädesvis keramik (protostengods, äldre rödgods) från senare delen av 1200-talet och 1300-talet, en fragmentarisk vävtyngd, en bit av en kalksten och ett kraftigt korroderat järnföremål, möjligen en armborstpil samt slagg. Lagret kunde inte

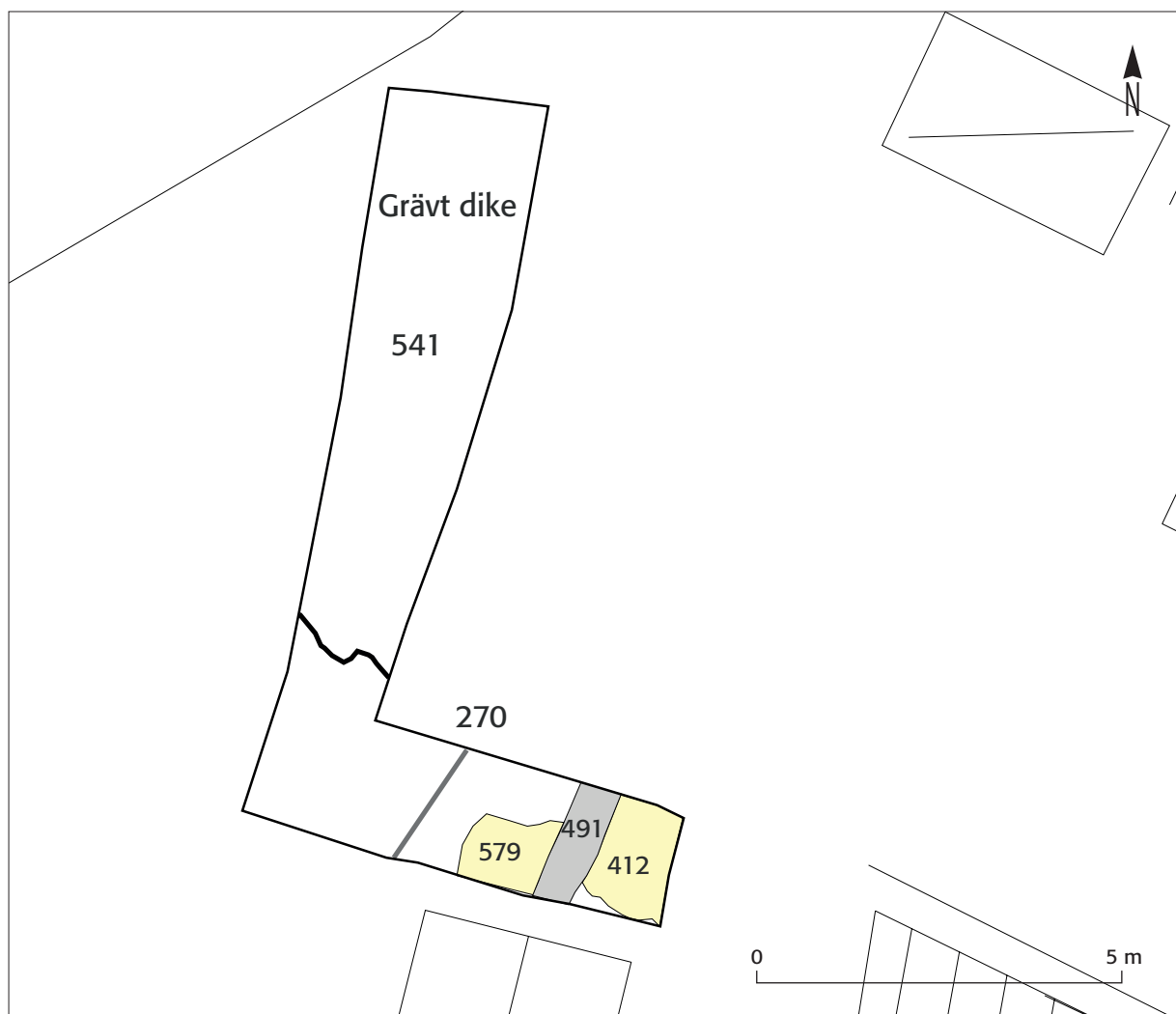

Fig 9. Plan över anläggningar i schakt 251. Skala 1:100.

observeras i den södra sektionen 634 (fig 6) och bedömdes vara en sekundär fyllning i gropen 412. Överst låg ett gråbrunt humöst lager (200), som öster om ett kabelschakt 491 benämndes 278. Detta lager var nästan 0,2 meter tjockt och innehöll även träkol och tegelbitar. Det tolkades som ett bearbetat odlingslager och innehöll keramikskärvor (protostengods och yngre svartgods), men också yngre fyndmaterial som flintgods, kritpipor och fönsterglas. Enstaka fragment av obearbetad flinta observerades också. I den södra sektionen 634 rensades ett stolphål fram, som var 0,3 meter djupt och fyllt med samma typ av lager som 200.

I det nordsydliga schaktet påträffades en stor nedgrävning i form av ett dike (541, fig 9) som tolkades som fortsättningen på den "svacka" som påträffades i Wallbergsgatan 1983 (fig 4). Den fortsatte åt norr in i schaktväggen och den norra nedgrävningskanten kunde inte fastställas men anläggningen har varit minst sju meter bred. Djupet var mer än 1,5 meter men kunde inte fastställas då nedgräv-

Fig 10. Del av sektion 629 med fyllningar i svackan/diket 541. Den sekundära nedgrävningen syns vid pilen. Sedd mot väst. Foto: Lena Bjuggner (fotonr: 2016-3-19)

ningen fortsatte under schaktbotten. Diket kan vara urgrävt i en redan befintlig mindre ravin, då sådana fortfarande kan ses norr om idrottsanläggningen. Fyllningen bestod av två svagt humösa lager (541a och b) som var fyndförande (fig 10). Merparten av fynden bestod av keramik som yngre svartgods, äldre rödgods och protostengods. Det äldre rödgodset och protostengodset dateras till senare delen av 1200-talet och förra delen av 1300-talet medan det yngre svartgodset även täcker in senare delen av 1300-talet och möjligen tidigt 1400-tal. Järnslag, sannolikt från primärsnide påträffades också i lagren. I framförallt det undre lagret fanns en del trädrötter. I inledningsfasen av undersökningen, när rutan 560 (fig 6) grävdes uppfattades de båda lagren som ett. När hela sektionen frigrävdes framgick det med all tydlighet att igenfyllningen gjorts i två omgångar, först med lager 541b och sedan med 541a, vilket av fynden att döma kan ha skett redan under medeltiden. Dikets bredd förefaller ha minskats något under en period under medeltiden, då en skarp nedgrävningskant genom 541b kunde ses i sektionen. Funktionen är oklar men anläggningen har möjligen, under en period, fungerat som en gränsmarkering kring St. Jörgens hospital.

I schaktets södra del, ovanpå fyllningen fanns lager (278, fig 11), som också

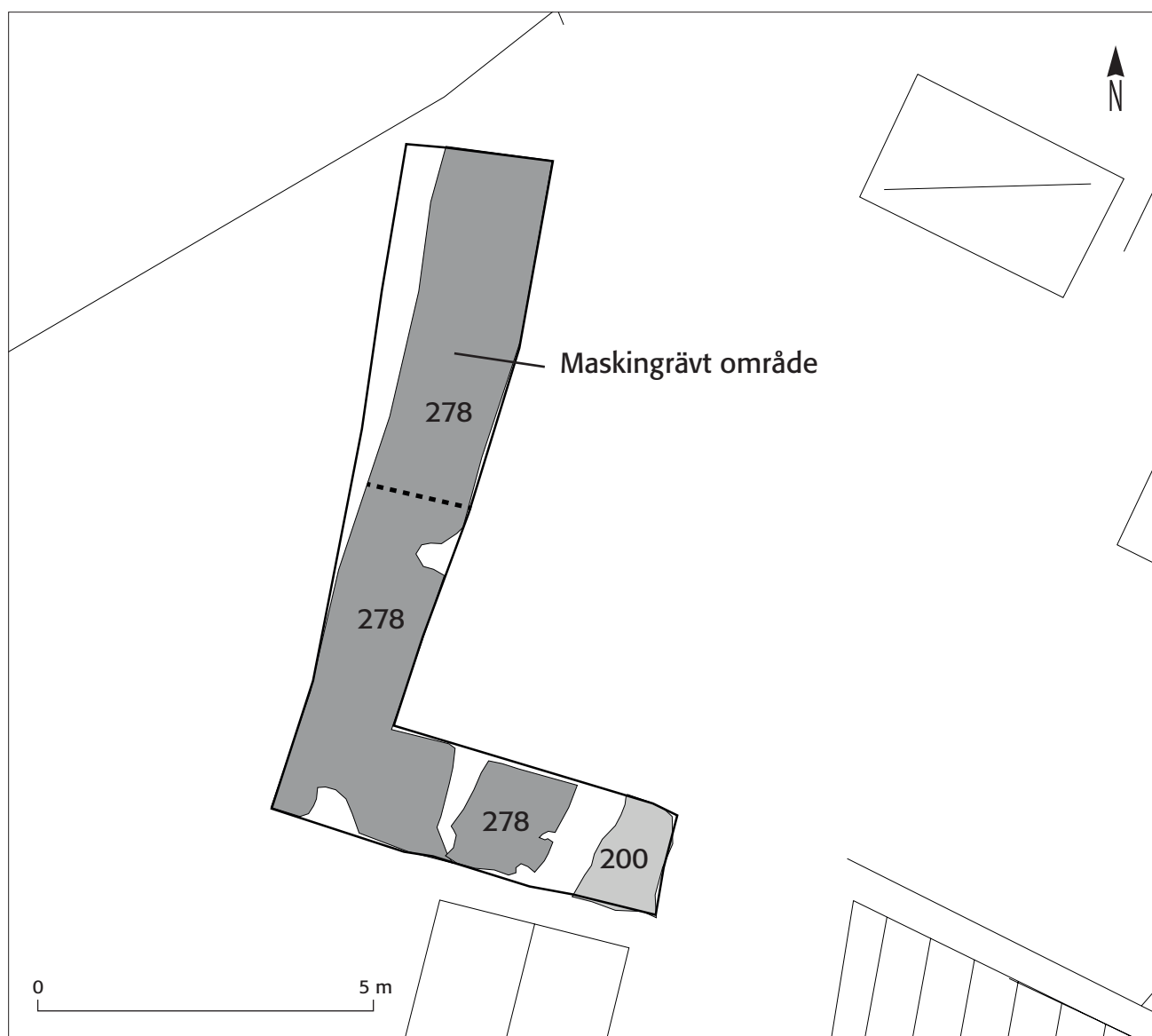

Fig 11. Plan över odlingslagren 200 och 278. Skala 1:100.

fortsatte i det östvästliga schaktet och benämndes här 200. Det bestod av gråbrun humös sand och innehöll också både keramik (yngre svartgods, äldre rödgods och protostengods) från senare delen av 1200-talet fram i förra delen av 1400-talet men även yngre material som en skärva från ett kärl i ljust lergods från senare delen av 1500-talet och en fot från en trebensgryta som troligen är från samma tid. En bit av ett sandstensbryne tillvaratogs också. Dessutom innehöll lagret fönsterglas, ett kritpipsskaft och järnspik som inte insamlades. Det kunde endast avgränsas mot norr och bedömdes vara ett odlingslager. Det har brukats under nyare tid men har sannolikt tillförts organiskt material med äldre fynd från närområdet.

Över lager 200-278 fanns flera sentida humösa utfyllnads- och utjämningsla-

ger (bl. a. 222 och 348) som innehöll lera (fig 11). Överst, men under asfalten, var ett bärlager utlagt.

Den antikvariska kontrollen

Vid den antikvariska kontrollen av schaktet 741 vid den planerade utbyggnaden vid västra läktaren påträffades inga anläggningar eller äldre lager (fig 12 och ritningsbilaga 3). I de tre schakten som gjordes inför förstärkningar av denna var merparten av lagren förstörda genom nedgrävningar för kablar och avloppsledningar men mellan dessa fanns smala remsor av odlingslager kvar. I 715 fanns en nedgrävning, en grop, som fortsatte in i schaktväggen. Inga fynd påträffades i denna eller i odlingslagren.

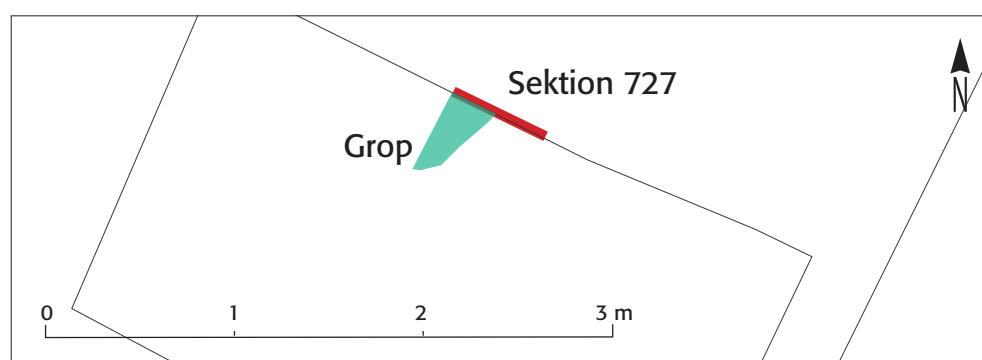

Fig 12. Grop i schakt 715. Skala 1:40.

Fynd

I lagren påträffades följande materialgrupper fördelade på fyndtyper, vikt och antal.

Material	Sakord	Antal fragment	Vikt (avrundad till hela gram)
Bränd lera	Vävttyngd	7	75
Järn	Föremål	1	36
Järn	Nit	2	76
Järn	Spik	7	99
Kalksten	Råmaterial	1	54
Keramik	Yngre svartgods	8	42
Keramik	Äldre rödgods	18	180
Keramik	Protostengods	19	170
Keramik	Stengods	1	25
Keramik	Ljust lergods	1	8
Keramik	Yngre rödgods	1	66
Sandsten	Bryne	1	11
Slagg	Järnslag	5	873

Merparten av fynden utgörs av keramikskärvor från kärl tillverkade under perioden 1200-talets senare del fram i mitten av 1400-talet (yngre svartgods, äldre rödgods, protostengods och stengods), undantaget en trebensgryta i yngre

---

rödgoods och en skål i ljust lergods, som dateras till nyare tid, efter 1500-talets mitt. Fördelningen mellan protostengodset och det äldre rödgodset var ungefär lika, och båda dominerade i antal och vikt över yngre svartgoods. De medeltida skärvorna kan i flertalet fall attribueras till kannor och krus. Två skärvor av äldre rödgodskannor är dekorerade, en med hallondecor och en med vitlera i form av blomdecor under glasyren. Båda påträffades i lager 278, som också innehöll efterrefomatoriskt material.

De övriga fynden bestod av delar till en lättbränd vävtyngd i lager 336, delar av ett sandstensbryne, en mindre bit kalksten och järnslag. Järnföremålen bestod av spikar, en nit och ett kraftigt korroderat föremål, möjligen en armborstpil.

Tolkningsförslag

Resultaten från förundersökningen och den antikvariska kontrollen visade att medeltida lämningar i form av gropar och kulturlager fanns bevarade inom Örjans vall, trots att området nyttjats som idrottsanläggning drygt 90 år och att markarbeten som exempelvis kabel- och andra ledningsdragningar skett. Tre gropar och fyndförande lager dokumenterades. Lagren visade sig trots den begränsade ytan vara förhållandevis rika på framför allt medeltida fynd som keramik, järnföremål, en vävtyngd, slag och ett sandstensbryne. Två keramiskärvor kunde dateras till senare delen av 1500-talet och låg i ett odlingslager tillsammans med högmedeltida fynd. De fyndtomma groparna var sannolikt medeltida. En minst sju meter bred nedgrävning, som sannolikt utgjort en östlig fortsättning av den ”svacka” som tidigare påträffats i Wallbergatan kan försiktigtvis tolkas som ett stort avgränsande dike mellan S:t Örjans hospital och området norr därom. Diket kan från början vara en naturlig ravin vars sluttande profil förstärkts genom urgrävning. En successiv igenfyllning har sannolikt skett under medeltiden, möjligen redan under 1300-talet, vilket skulle kunna sammankopplas med en förändring av närområdets nyttjande, som att borgen och omlastningsplatsen/ marknadsplatsen överges. Därefter har dessa ytor använts för odling, möjligen redan under hospitalstid, men även efter dess övergivande.

Referenser

- Bjuggner, L. 2003. En glimt av medeltiden. *Gamla Halmstads Årsbok 2003*. Halmstad.
- Bjuggner, L. *Arkeologiska undersökningar i Gymnasiegatan, Olympiavägen och Wallbergsgatan, 1983*. Rapportmanus.
- Fors, T. & Oreheim, H. 1999. *Örjans vall. Halmstad 9:5*. Arkeologisk utredning 1999. Halmstad, Örjans vall, Halmstad 9:5. Hallands läns museer, Uppdragssverksamheten. Arkivrapport.

Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens beslutsnummer: 431-7665-14

Eget diarienummer: 2014-395

Uppdragsgivare: Halmstads kommun, Stadskontoret.

Utförandetid: 28-31 oktober, 2-3 december 2014

Personal: Lena Bjuggner (28-31 oktober, 2-3 december), Mats Nilsson (28-31 oktober)

Koordinatsystem: Sweref 99 TM

Höjdsystem: RH 2000

Läge: Halmstad stad, Halmstad 9:5, RAÄ 46:1

Undersökt: 26,9 m²

Dokumentation: Schakt, rutor, lager nedgrävningar och fynd mättes in med GPS. Digital information finns tillgänglig i Intrasisprojekt 2014395F. Sektioner dokumenterades på millimeterpapper. Ritningar har nummer HMAK 4450 och digitala fotografier har fotonummer 2016-3. Fynden förvaras på Hallands konstmuseum och allt övrigt material är arkiverat i Kulturmiljö Hallands arkiv

Fynd: I väntan på fyndfördelning har fynden preliminärt tilldelats HM 28798:1-42

Datering: Hög–Senmedeltid, Nyare tid

BILAGOR

Bilaga 1

Anläggning- och lagertabell schakt 251

Lager/ anläggningar	Beskrivning
200	Odlingslager. Gråbrun humös sand med inslag av enstaka fragment bränd lera, träkol och tegelflis. I norra delen 0,2 meter tjockt.
222	Utfyllnadslager bestående av mörkfärgad sand med lerinslag. Sentida och troligen tillkommen vid anläggandet av Örjans vall. Låg väster om 491 och bestod av sand och lera. 0,15 m tjockt lager som överlagrar 278.
270	Inmätt elledning (ej inmätt nedgrävning)
278	Odlingslager. Gråbrun humös sand med inslag av enstaka fragment bränd lera, träkol och tegelflis.
336	Sekundär fyllning i gropen 412. Den bedömdes först vara en markyta, som låg över 343. Har omtolkats till att vara en del av lager 343.
343	Sekundär fyllning bestående av svagt humöst lager med inslag av träkol som låg ovanpå den primära fyllningen till gropen 412 och under 336.
348	Utfyllnadslager bestående av mörkfärgad sand med lerinslag. Sentida och troligen tillkommen vid anläggandet av Örjans vall.
393	Äldre markyta. Svagt humös sand med träkolsinslag.
412	Grop med primär fyllning av brun sand.
421	Geologiskt bildat lager bestående av ljusgul sand.
435	Alv bestående av gul-mörkgul sand.
491	Nedgrävning för kabel med jordledning 0,4 m djup.
541	Grävt dike. Fyllt med 541a och 541b.
541a	Sekundär igenfyllning. Brun humös sand med inslag av enstaka träkol och tegelflis.
541b	Primär igenfyllning. Mörkbrun humös sand med en del träkol. Lagret övergår mot norr i grå humös sand vid 2,3 m N (se sektion 629) och innehåller en del träkol.
579	Grop med fyllning av brun, svagt humös sand med en del träkol.

Bilaga 2

Fyndtabell

HM 28798:1–42
Halmstad stad
Halmstad 9:5
RAÄ 46:1

Fyndnummer	Material	Sakord	Godstyp	Kärltyp	Kärldel	Dekor	Vikt	Antal	Fragmenter- ingsgrad	Fyndstatus	Annmärkning	Grävenhet	Stratigrafisko- bjekt
1	Keramik	Protos- tengods		Kärl	Buk		8,5	1	Fragment			272	200
2	Keramik	Protos- tengods		Kanna	Buk		9,8	1	Fragment			272	200
3	Keramik	Svartgods	Yngre svartgods	Kanna	Mynningsrand		4,3	1	Fragment			272	200
4	Keramik	Stengods		Kanna	Botten		24,6	1	Fragment			0	278
5	Keramik	Rödgods	Äldre rödgods	Kanna	Övre bukkant	X	84,6	7	Fragment		Pålagd stämplad hallondekor	0	278
6	Keramik	Protos- tengods		Krus	Buk Botten		107,8	6	Fragment		Lila utvändig engobe	0	278
7	Keramik	Protos- tengods		Kärl	Buk		0,4	1	Fragment		Lila utvändig engobe, jäm- för fnr 6	0	278
8	Keramik	Rödgods	Äldre rödgods	Kanna	Buk	X	6,9	1	Fragment		Blomma i vitfjällsdekor	0	278
9	Keramik	Rödgods	Äldre rödgods	Kanna	Övre bukkant		3,4	1	Fragment		jämför fnr 5	319	278
10	Keramik	Protos- tengods		Kärl	Buk		1	1	Fragment			0	278
11	Keramik	Rödgods	Äldre rödgods	Kärl	Buk		2,9	1	Fragment			0	278
12	Keramik	Rödgods	Äldre rödgods	Kärl	Buk		2,8	1	Fragment		Reducerat bränt utvändigt	0	278
13	Keramik	Rödgods		Trebens- gryta	Ben		65,6	1	Fragment		Hårdbränd	0	278
14	Keramik	Protos- tengods		Kärl			0,3	1	Fragment		Spjälkad	0	278
15	Keramik	Protos- tengods		Kärl	Buk		1,6	1	Fragment			0	278
16	Keramik	Svartgods	Yngre svartgods	Kärl	Bottenkant		1,8	1	Fragment			0	278
17	Keramik	Protos- tengods		Kanna	Buk		11,7	1	Fragment			272	336
18	Keramik	Rödgods	Äldre rödgods	Kanna	Botten		55,7	1	Fragment			272	336
19	Keramik	Rödgods	Äldre rödgods	Kärl	Buk		5,2	2	Fragment			0	336
20	Bränd lera	Vävtyngd					74,8	7	Fragment		Bränd	0	336

Fyndnummer	Material	Sakord	Godstyp	Kärltyp	Kärlidel	Dekor	Vikt	Antal	Fragmenter- ingsgrad	Fyndstatus	Anmärkning	Grävenhet	Stratigrafisko- bjekt
21	Kalksten						53,9	1	Fragment		Råmaterial	0	336
22	Järn	Föremål					36,1	1	Defekt	Kastad	Kraftigt korroderad, troligtvis armborstpil	0	336
23	Slagg						198,2	1	Fragment			0	336
24	Keramik	Ljust lergods		Skål	Buk Mynningsrand		7,9	1	Fragment			0	278
25	Sandsten	Bryne					11,4	1	Fragment			0	278
26	Järn	Nit					45,2	1	Intakt	Kastad	Romboid nit. Korroderad	0	343
27	Järn	Spik					48,4	2	Defekt	Kastad	Korroderade	0	343
28	Keramik	Svartgods	Yngre svartgods	Kärl			2,1	2	Fragment		Spjälkade	560	541
29	Keramik	Svartgods	Yngre svartgods	Kärl	Buk		3,3	1	Fragment			560	541
30	Keramik	Svartgods	Yngre svartgods	Kanna	Mynningsrand Grepp		30,8	3	Fragment			560	541
31	Keramik	Rödgods	Äldre rödgoods	Kärl	Buk		8,4	1	Fragment			560	541
32	Keramik	Rödgoods	Äldre rödgoods	Kärl	Buk		2,3	1	Fragment			560	541
33	Keramik	Rödgoods	Äldre rödgoods	Kanna	Buk		5,1	1	Fragment			560	541
34	Keramik	Rödgoods	Äldre rödgoods	Kärl	Bottendel		2,6	1	Fragment			560	541
35	Keramik	Protos- tengods		Kärl	Skuldra		2,9	1	Fragment			560	541
36	Keramik	Protos- tengods		Kärl	Buk		3,7	1	Fragment			560	541
37	Keramik	Protos- tengods		Kärl	Buk		1,5	1	Fragment			560	541
38	Keramik	Protos- tengods		Kärl	Mynningsrand Hals Buk		20,6	2	Fragment			560	541
39	Järn	Spik					50,2	5	Defekt	Kastad	Korroderade	560	541
40	Järn	Nit					30,9	1	Intakt	Kastad	Korroderad, Romboid nitbricka	560	541
41	Slagg						675	4	Fragment		2 kastade	560	541
42	Keramik	Protos- tengods		Kärl	Buk		0,3	1	Fragment		I djurgång i alven 435		

Bilaga 3

Ritningsförteckning och ritningar

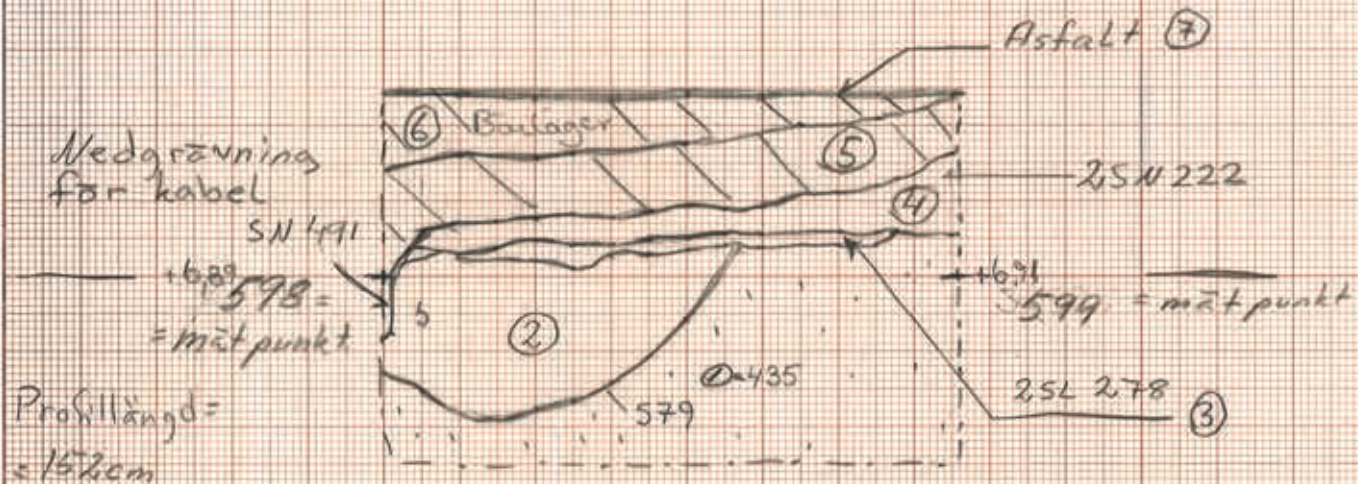
Ritningsnummer	Objekt	Skala
HMAK4450:1	Sektioner 598 och 634 mot syd och 632 mot norr. Schakt 251.	1:20
HMAK4450:2	Sektion 629 mot öst. Schakt 251.	1:20
HMAK4450:3	Sektioner 711 (schakt 700), 727 (schakt 715) och 738 (schakt 733) samt plan av grop i schakt 715.	1:20

3C598

2m0

0

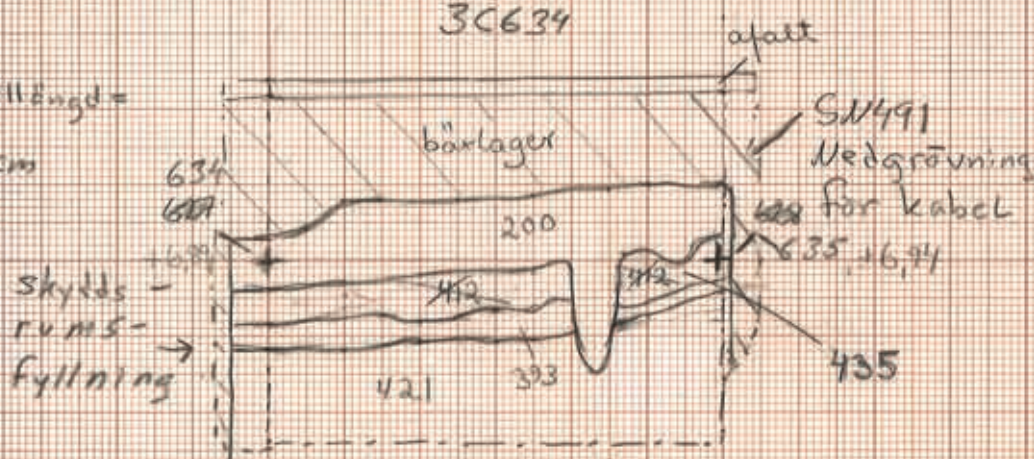
- ① = HLv 2SL 435
- ② = Grov 2SN 579 Brun Sand en del kol, svagt humös
- ③ = Lager 2SL 278 Mörkfärgad humös sand med
- ④ = Fyllnadsmassor mörkfärgad flammig sand
- ⑤ = Fyllnadsmassor under bärager
- ⑥ = Bärager av sand och grus, Ca 22cm i östra
- ⑦ = Asfalt.

Grävenhet 272 Södra profilen (Bild 35).

~~3C598~~

3C634

Profil längd =
= 119cm

Grävenhet

Profil längd =
= 85cm

SN 491

Sektioner - Halmstad
 598,634 mot S - Halmstad 9:5
 632 mot N - RÄA 46:1

2014-10-30

MN

Sektioner

Skala 1:20

FS

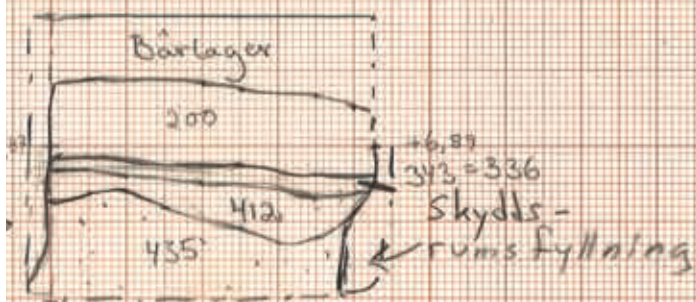
amört material (Fyllmassa).

d med Lerinnehåll = 2,5 N 222.

delen

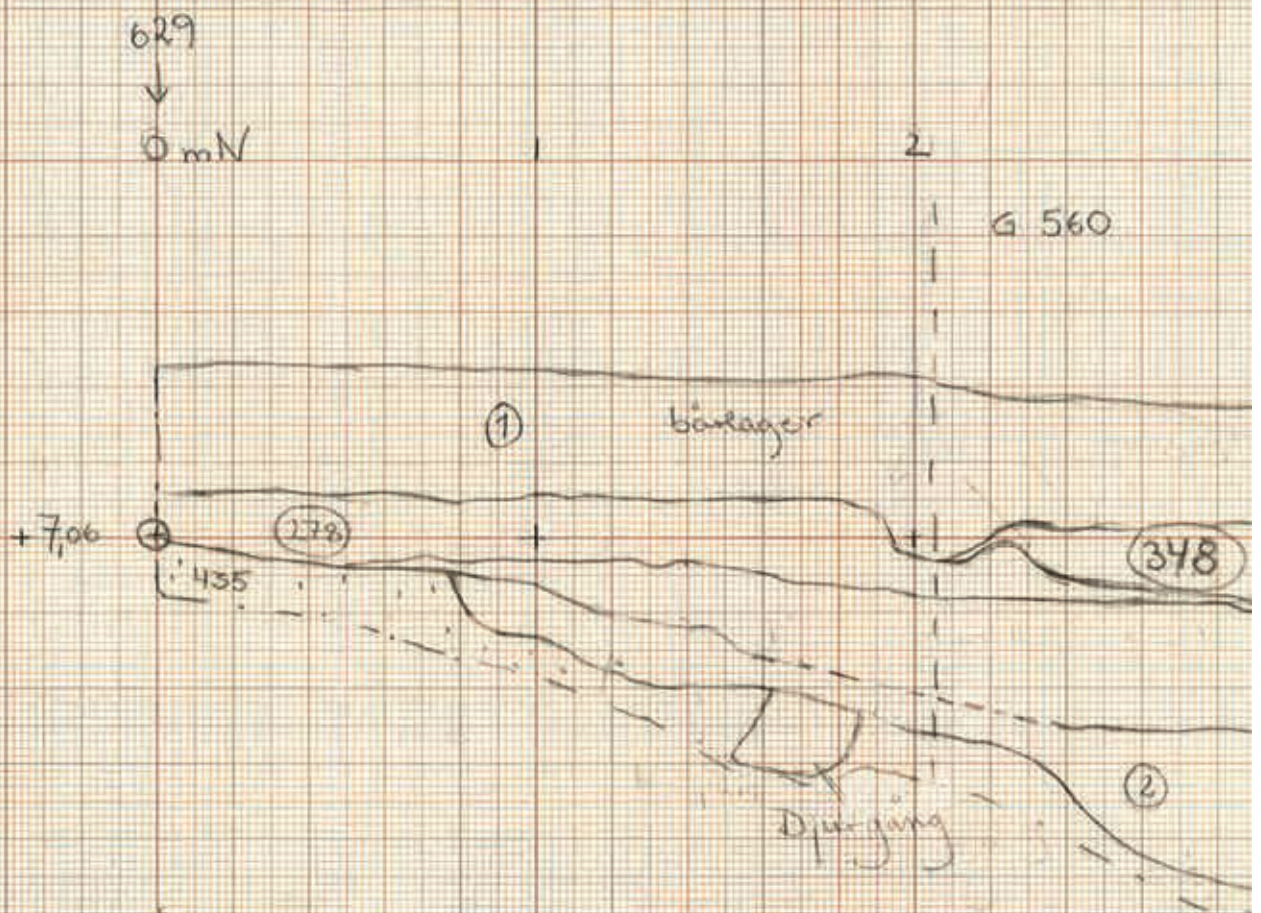
272 Norra profilen (Bild 37).

3C632

HMAK 4450:1

humösa

① Bärlager och sentida fyllnadsmassor med sandlika

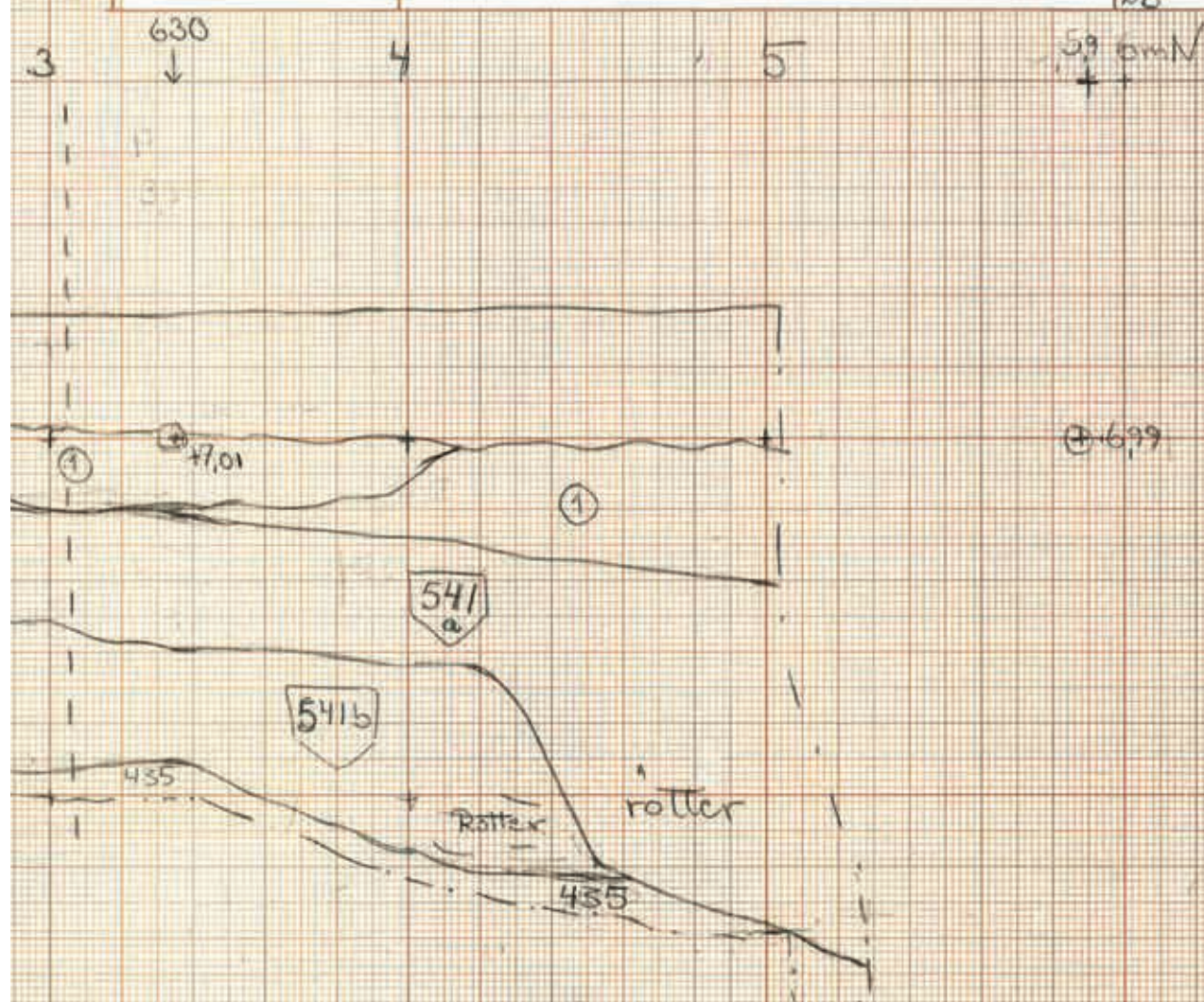
fyllningar a) ③41 Brun humös sand med inslag av träkol och te
svacka b) ⑤46 grävdes som 541 Mörkbrun humös sand med en del
humös sand med inslag av träkol (fynd)

Sektion 629
Mot 0

Halmstad
Halmstad 9:5
RAA 46:1

Sektion
Skala 1:20
31/10-17
LB

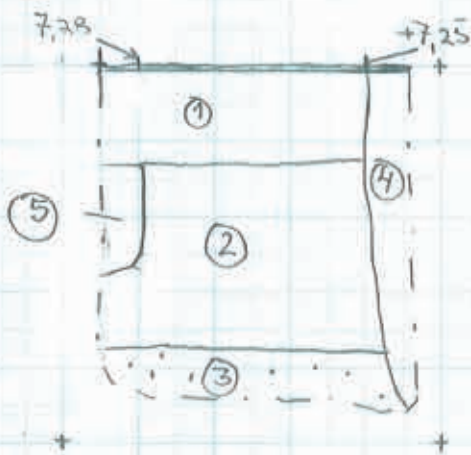

ser/-fläckar (här ingår även 348). 348 Spent humös sand
igelfris (fynd)

tråkol som vid cirka 2,3mN till grå

Sektion 711 (schaft 700)
Mot norr

① Bärager

② Brun humös sand med inslag av tegelflis och träkol (odlingslager?)

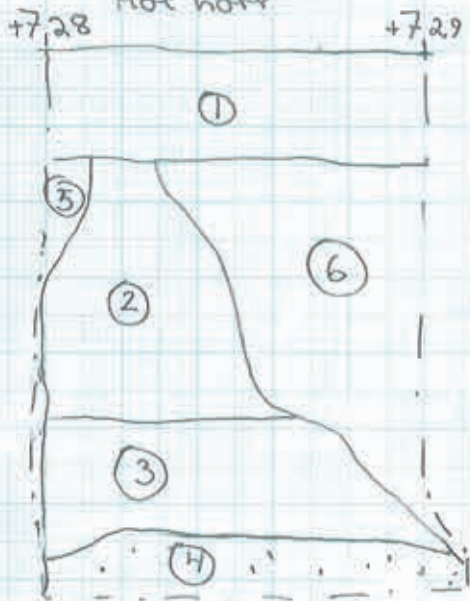
③ Gul grövsand

④ Fyllning: ^{vitgul} sand i nedgrävning för ledningar, fundament

⑤ Fyllning: brun humös sand med i nedgrävning för ledning (fläckar av sand)

Sektion 738 (schaft 733)

Mot norr

① Bärager

② Fyllning: grå sand, gul sand, humos sand

③ Grå humös sand med en del inslag av trä

④ Gul grövsand

⑤ Fyllning i nedgrävning: ^(rörschaft) humos sand

⑥ Fyllning i nedgrävning (rörschaft)

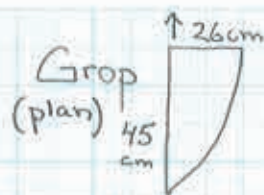
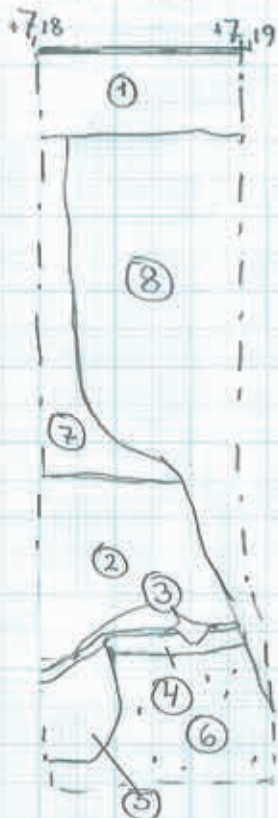
Sektioner
711, 727 & 738

A

Halmstad
Halmstad 9:5 (Örgansvall)
RAÄ 46:1

Sektioner
Skala 1:20
2014-12-04
Lena B

Sektion 727 (schakt 715)
Mot norr

- ① Bärager
- ② Grå humös sand med en hel del inslag av träkol (odlingslager)
- ③ Grågul humös sand
- ④ Svart siltig, torvig sand (markhorisont)
- ⑤ Skiktad fyllning i grop. Sandlinsor, omväxlande med svart siltig torvig sand. Brun humös sand i botten. Enstaka stenar i fyllning
- ⑥ Gul grovsand underlagrad skikt med mjåla och beige finsand
- ⑦ Fyllning i nedgrävning (för- och kabelschakt)
- ⑧ Fyllning i nedgrävning (förschakt) vitgul sand, grå sand och sten. Jmf ④ i schakt 700.

id
akol

sand, stenar
vitgul sand och sten

KULTURMILJÖ
HALLAND

Postadress: Bastionsgatan 3 | 302 43 Halmstad | Tel: 035-19 26 00
E-post: kansli@kulturmiljohalland.se | Hemsida: www.kulturmiljohalland.se

